

بی‌اشتهایی در کودکان

یکی از شکایتهای شایع و مکرر والدین بخصوص مادران در اغلب مراجعات پزشکی کودکان بخصوص از شش ماهگی تا 6 سالگی نگرانی از بی‌اشتهایی فرزندان دلبندشان می‌باشد...

یکی از شکایتهای شایع و مکرر والدین بخصوص مادران در اغلب مراجعات پزشکی کودکان بخصوص از شش ماهگی تا 6 سالگی نگرانی از بی‌اشتهایی فرزندان دلبندشان می‌باشد. این دلواپسی آنقدر در اغلب موارد شدید و برای درمان رنج‌آور است که آنها سعی در خوراندن غذا به شیوه قهرآمیز به کودکان نموده و برخی از مادران به دادن خودسرانه یا با تجویز پزشک داروهای اشتهاآور اقدام می‌نمایند. در این پیگیری‌ها آزمایشات متعدد نیز برای این قبیل کودکان درخواست و انجام می‌شود که در بسیاری از موارد نیز طبیعی گزارش می‌شود.

سوالی که در اینجا باید پاسخ داده شود این است که چه باید کرد وظیفه پزشک متخصص کودکان در این موارد چیست و والدین چگونه مواجه با این مسئله بشوند آیا بایستی والدین به نگرانی خود ادامه دهند و پزشکان نیز به تجویز داروهای مختلف بپردازند.

در جواب این پرسش باید به نکات زیر توجه نمود:

- 1- اولاً دلایل زیادی می‌تواند منجر به تجربه بی‌اشتهایی کودکان در 6 سال اول زندگی شود که بیشترین موارد آن کاملاً طبیعی بوده و دلیلی برای هشدار وجود ندارد حتی شیرخواران کوچک ممکن است از نظر اشتها روزانه متغیر باشند به علاوه بعضی از خردسالان غذا نخوردن را عاملی برای آزردن والدین قرار می‌دهند.
  - 2- تقریباً هر بیماری خفیف یا شدید می‌تواند موجب بی‌اشتهایی موقت شود.
  - 3- کاهش نیاز. در فواصل جهش‌های رشد کودکان احساس نیاز کمتری به غذا نسبت به مقاطع رشد سریع دارند.
  - 4- شیطنت و بازیگوشی به طوری که زمانی که بچه‌ها به مرحله راه افتادن می‌رسند آنقدر که علاقه به جستجوی پیرامون خود دارند به نشستن و غذا خوردن تمایلی ندارند.
  - 5- مشکلات دهان، رویش دندانها که باعث التهاب موقت لثه‌ها می‌شود همچنین زخم دهان یا پوسیدگی‌های دندانی می‌تواند منجر به بی‌اشتهایی شود.
  - 6- تمایلات غذایی متفاوت. به طوری که کودکان در سنین خردسالی که از حدود 2-3 سالگی شدت می‌گیرد علاقه وافری به انواع شکلات و کاکائو و شیرینی‌جات پیدا نموده و توجه به جاذبه‌های این‌گونه مواد که در اغلب موارد ارزش غذایی کمتری نیز دارند از خوردن مواد غذایی مورد نیاز خود امتناع می‌کنند و به يك نوع بی‌اشتهایی کاذب مبتلا می‌شوند.
  - 7- تفاوت‌های طبیعی کودکان به طوری که همچنین که در بسیاری از خصوصیات و ویژگی‌های ظاهری بین افراد گوناگون تفاوت زیاد وجود دارد در مورد اشتها هم چنین مسئله‌ای کاملاً صدق می‌کند .
  - 8- اصرار و پافشاری والدین به خوراندن مواد غذایی به کودکان ایجاد يك نوع سرخوردگی و بی‌اشتهایی عصبی برای آنها می‌کنند که در بعضی موارد نیز فوق‌العاده شدید بوده و به همه اقدامات درمانی مقاوم می‌باشد.
- و در جمع‌بندی و تکمیل آنچه که اشاره شد بایستی دانست که بررسی اشتها کودکان ارتباط تنگاتنگ با مسئله رشد آنها دارد و بایستی با توجه به مقطع سنی کودک، وزن اولیه، سیر رشد، نحوه تغذیه کودک و با مقایسه دقیق از شرایط فعلی حین مراجعه به شناخت دقیق رسید و در صورتی که وزن کودک در تناسب با سن و قد طبیعی باشد معمولاً جای نگرانی نیست.
- (دکتر احمد فشارکی - متخصص کودکان و نوزادان)